

Sygn. akt IV Cz 561/ 15

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w S. IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Watemborska (spr.)

Sędziowie SO: Elżbieta Jaroszewicz, J. D.

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2015r. wS.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. C.

z udziałem A. C.

o podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia uczestniczki A. C.

od postanowienia Sądu Rejonowego w M., I Wydział Cywilny

z dnia 4 września 2015 r., sygn. akt I Ns 197/15

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wniosek o zabezpieczenie oddalić,**
- 2. oddalić wniosek o zwrot kosztów postępowania zabezpieczającego.**

Sygn. akt IV Cz 561/ 15

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w M. na podstawie art. 730<sup>(1)</sup> § 1 kpc i art. 755 § 1 kpc zabezpieczył roszczenie wnioskodawcy J. C. poprzez zakazanie uczestniczce postępowania A. C. zbywania i obciążania będącej jej własnością nieruchomości położonej w T. (...), dla której Sąd Rejonowy w M. prowadzi KW nr (...), mając na uwadze fakt, że wnioskodawca domaga się zwrotu znacznych kwot przeznaczonych na majątek odrębny uczestniczki, ta zaś miała zapowiedzieć, że będzie wyzbywać się przedmiotów wchodzących w skład majątku celem uniemożliwienia wnioskodawcy zaspokojenia roszczeń, co w ocenie Sądu Rejonowego uzasadnia wniosek, że brak zabezpieczenia mógłby narazić wnioskodawcę na niemożność uzyskania zaspokojenia.

Zażalenie na powyższe postanowienie w całości wywiodła uczestniczka, zarzucając sprzeczność ustaleń Sądu z przedstawionym we wniosku materiałem dowodowym, który w jej ocenie w sposób niewystarczający uprawdopodobnił zarówno istnienie roszczenia jak i interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Zdaniem uczestniczki wnioskodawca w żadnym razie nie udowodnił ani swego roszczenia (zważywszy na to, że przedmiotową nieruchomość uczestniczka nabyła po rozwodzie, zatem nie wchodziła ona ani w skład majątku wspólnego stron, ani nie była jej majątkiem osobistym), ani też interesu prawnego. W efekcie skarżąca wniosła o uchylenie przedmiotowego postanowienia i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kosztów postępowania.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zasadą wyrażoną w przepisie art. 730 § 1 kpc jest, że w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Jednocześnie, jak stanowi przepis art. 730<sup>1</sup> § 1 kpc udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

W świetle powyższego przepisem kwestią zatem zasadniczą – wobec treści tak samego wniosku, jak i zarzutów zażaleniowych - była ocena, czy powód zdołał uprawdopodobnić swe roszczenie oraz swój interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, a tym samym, czy doszło do ziszczenia się przesłanek warunkujących zasadność jego wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia zgłoszonego w postępowaniu o podział majątku wspólnego stron.

Zważyć należy, że Sąd II instancji rozpoznający zażalenie, jak i leżący u jego podstaw wniosek powoda o zabezpieczenie, bierze pod rozwagę całokształt materiału zebranego dotychczas w sprawie, w tym także faktów przytoczonych przez uczestniczkę w celu odparcia zarzutów przeciwko roszczeniu wnioskodawcy. Sąd dokonuje w ten sposób oceny prawdopodobieństwa roszczenia na podstawie całego zebranego materiału procesowego. Taka zasada działania Sądu znajduje potwierdzenie w judykaturze, w której przyjęto, że sąd w postępowaniu zabezpieczającym uprawniony jest ocenić wagę przesłanek uwiarygodniających roszczenie przez ich porównanie z przesłankami podważającymi prawdopodobieństwo. Przy ocenie, czy roszczenie jest wiarygodne, sąd powinien uwzględnić także znajdujący się w aktach sprawy materiał, który podaje w poważną wątpliwość okoliczności mające uprawdopodobnić żądanie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9.09.1961 r., IV CZ 54/61, LexPolonica nr 315981, OSP 1962, nr 12, poz. 289 z glosą B. Dobrzańskiego).

Do uprawdopodobnienia twierdzeń w postępowaniu zabezpieczającym odnoszą się ogólne reguły stosowane w postępowaniu cywilnym. Uprawdopodobnienie, jako instytucja kodeksowa, odnosi się do sytuacji, w których ustawa procesowa nie wymaga ustalenia twierdzeń o faktach przy pomocy dowodów, lecz zadowala się mniejszym stopniem pewności - uprawdopodobnieniem tych twierdzeń. Uprawdopodobnienie może być przeprowadzone przez sąd przy użyciu środków, które uzna on za właściwe, nie wyłączając środków dowodowych. Przy uprawdopodobnieniu nie jest jednak konieczne zachowanie szczególnych przepisów o postępowaniu dowodowym (art. 243 kpc). Uprawdopodobnienie w odróżnieniu od dowodu nie daje zatem pewności co do prawdziwości twierdzenia o istnieniu konkretnego roszczenia, lecz sprawia, że twierdzenie to staje się prawdopodobne (por. M. Iżykowski, Charakterystyka prawna uprawdopodobnienia w postępowaniu cywilnym, s. 71 i n.). Uprawniony musi w postępowaniu zabezpieczającym uprawdopodobnić roszczenie - innymi słowy, musi wykazać wiarygodność roszczenia, tj. przedstawić i należyście uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia (obowiązek ten wynika również z treści przepisu art. 736 § 1 pkt 2 kpc).

Z powyższego wynika, że w postępowaniu zabezpieczającym istotne jest nie tak udowodnienie, co uprawdopodobnienie roszczenia oraz interesu prawnego. Na kwestię tę należy zwrócić szczególną uwagę skarżącej uczestniczce, albowiem w treści wywiedzonego zażalenia wielokrotnie odwoływała się ona właśnie do instytucji dowodzenia, całkowicie zdaje się pomijając tę cechę postępowania zabezpieczającego, która wskazuje na wystarczającą przesłankę uprawdopodobnienia roszczenia oraz interesu prawnego.

Mimo tych konkluzji orzeczenie Sądu I instancji nie mogło się ostać. W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca, wbrew konkluzjom Sądu a quo, nie sprostął obowiązkowi uprawdopodobnienia przesłanek skuteczności żądania zabezpieczenia roszczenia sformułowanego we wniosku.

Przede wszystkim wskazać należało, że wnioskodawca całkowicie pominął, a na co wskazała skarżąca uczestniczka postępowania, że nieruchomości mająca stanowić przedmiot zabezpieczenia, tj. lokal stanowiący odrębną własność położony w T. (...), dla której to Sąd Rejonowy w M. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), nie stanowił ani majątku

wspólnego stron ani nie był też przedmiotem majątku osobistego uczestniczki w czasie trwania małżeństwa stron. Uczestniczka nabyła prawa do niego w dniu 30.06.2011r., a zatem już po rozwodzie małżonków C., który miał miejsce w dniu 3.11.2010r. (vide: wyrok Sądu Okręgowego w S.w sprawie I RC 328/10 – k. 10).

Zważyć dalej należało, że w ramach niniejszego postępowania głównego wnioskodawca domaga się zwrotu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki. Tymczasem jak wynika z treści art. 31 § 1 zd. 2 kro majątek osobisty każdego z małżonków tworzą przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową. Ponadto przepis art. 33 kro zawiera zamknięty katalog składników majątku osobistego. Bezsprzecznie zatem – albowiem wynika to wprost z przedstawionych do akt sprawy dokumentów, w szczególności aktów notarialnych (k. 30-44) - w czasie trwania związku małżeńskiego stron przedmiotowa nieruchomości, która zgodnie z wnioskiem miała stanowić przedmiot zabezpieczenia poprzez ustanowienie zakazu jej zbywania, stanowiła przedmiot własności osoby trzeciej. W tej sytuacji zdaniem Sądu Okręgowego nie sposób jest zasadnie twierdzić, że doszło do uprawdopodobnienia roszczenia zgłoszonego przez wnioskodawcę w jego wniosku o podział majątku wspólnego, skoro, jak wynika z treści art. 45 § 1 kro Każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty. W niniejszej sprawie wnioskodawca powołuje się natomiast na nakłady poczynione de facto na majątek osoby trzeciej.

Już powyższe przesądza o bezzasadności żądania zabezpieczenia roszczenia wnioskodawcy, skoro, jak wynika z przywoływanego już przepisu art. 730<sup>1</sup> § 1 kpc obie przesłanki udzielenia zabezpieczenia muszą być kumulatywnie spełnione. Niespełnienie zatem którejkolwiek z nich czyni bezzasadnym całe żądanie udzielenia zabezpieczenia.

Niezależnie jednak od powyższej konkluzji Sąd Odwoławczy dostrzega, że także przesłanka uprawdopodobnienia interesu prawnego nie została przez wnioskodawcę skutecznie wykazana. Zważyć należało, że wnioskujący o zabezpieczenie w istocie poprzestał wyłącznie na ujawnieniu swych rozmów z uczestniczką, która miała rzekomo twierdzić, iż będzie się wyzbywać przedmiotów majątkowych po to, aby uniemożliwić ewentualne rozliczenie się z wnioskodawcą. Wskazać przy tym należało, że wnioskodawca nie wyjaśnił jednak, czy, a jeśli tak to w jakim zakresie, wyzbycie się przez uczestniczkę majątku miałyby wpływ na rozliczenie stron. Ponadto wypada zauważyć, że wnioskodawca dla uprawdopodobnienia swego interesu prawnego odwołał się jedynie do „dowodu z księgi wieczystej”, gdy tymczasem już nawet z wpisów zawartych w tejże księdze wieczystej wynika, że nieruchomości ta jest już przedmiotem bankowego zabezpieczenia hipotecznego, co niewątpliwie może mieć wpływ na możliwość swobodnego rozporządzenia nią przez uczestniczkę postępowania (vide: odpis KW nr (...) za pośrednictwem portalu <https://ekw.ms.gov.pl>).

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zmienił na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wniosek J. C. o zabezpieczenie oddalił (pkt (...) sentencji).

W pkt (...) sentencji Sąd II instancji oddalił wniosek skarżącej uczestniczki o zwrot kosztów postępowania zażaleniowego, jako że był on przedwczesny. W tym przedmiocie orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc a contrario.